

Medisch beroepsgeheim en kindermishandeling

mr drs M.P. (Mirjam) Sombroek - Van Doorn
februari 2012

Universiteit Leiden
The Netherlands

(1) Medisch beroepsgeheim

- ‘Ik zal geheim houden wat mij is toevertrouwd’
- Ratio
Toegankelijkheid van de gezondheidszorg
Waarborgen privacy van de patiënt
- Wettelijk verankering geheimhoudingsplicht:
art. 272 Sr;
art. 7: 457 BW (WGBO)
art. 88 Wet BIG
Wet cliëntenrechten zorg (Wcz)
- Niet absoluut

(2) Doorbreking geheimhouding

- Rechtvaardigingsgronden:

(1) Toestemming van de patiënt/diens wettelijk vertegenwoordiger (art. 7:457 BW)

(2) Wettelijk voorschrift (art. 7:457 BW)

(3) Conflict van plichten (buitenwettelijk criterium)

(3) Conflict van plichten (CvP)

- Gewetensnood; belangenafweging
- Uitzonderlijke situatie: zware motiveringseisen
- Toetsingskader = zorgvuldigheidseisen
 - (1) Toestemming van betrokkene(n) mogelijk?
 - (2) Doel van informatieverstrekking = beperken/voorkomen (verdere) schade?
 - (3) Is er een andere weg om dat doel te bereiken?
 - (4) Dient het middel het doel?
 - (5) Doorbreking beroepsgeheim: zo min mogelijk?

Uitspraak Regionaal Tuchtcollege 's Gravenhage 17 augustus 2010, LJN YG0517, GJ 2010/120.

(4) Beroepsgeheim en kindermishandeling

- Kindermishandeling: meer dan 100.000 slachtoffers per jaar
- 40 met dodelijke afloop
- Gering aantal meldingen afkomstig van artsen (4%) en ziekenhuizen (6%)

- Twee wettelijke meldrechten
 - (1) art. 53 lid 3 Wet op de Jeugdzorg (Wjz)
 - (2) art. 1: 240 BW

- KNMG Meldcode Kindermishandeling (2008)

(5) Spanningsveld

- Civielrechtelijke zwijgplicht versus publiekrechtelijk meldrecht
- Toenemende melddruk (vb.: VIR)
- Toenemend aantal (gegronde) klachten
- Meldcode: soft law

Bron: Kamerstukken 2008/2009, 31 855, nr. 3, p.2;
Arrest; HR 26 mei 2009, *GJ* 2009 (m.nt. Schalken), *LJNBG5979*

(6) (Rechts)ontwikkelingen

- Zwijgplicht in de context van de zorgplicht
- Zorgplicht omvat een handelingsplicht
- Zorgplicht (ook naar ándere kinderen uit een gezin)
- In rechte: zorgvuldigheidseisen (onderzoek, advies, zoveel mogelijk openheid naar ouders en/of kind; objectief onderbouwd vermoeden)
- Zorgvuldig handelen kan betekenen: melden
- Tuchtrecter waardeert code; spreken, tenzij.

Bron: CTG 2 september 2010, MC 2010, p. 2470 e.v.

(7) (Rechts)ontwikkelingen

- Wettelijke meldplicht?
- Context
- Diverse argumenten voor
- Diverse argumenten tegen
- Voorziene Wet verplicht gebruik Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Motie wettelijke meldplicht

Bron: KNMG brief 15 november 2010, 'Motie Dille meldplicht kindermishandeling', www.knmg.nl.

(8) Ten slotte

- Incidenten en brede maatschappelijke discussie
- Uitgangspunten en waarden van het medisch beroepsgeheim minder vanzelfsprekend
- De grenzen van het geheim
- De ratio van het geheim

De grootste deugd is die van het gepaste zwijgen (Euripides)